

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Mindenki szimpátiája kíséri

a temesvári főpolgármester akcióját, melyet az általános, talán nem is drágulási, hanem inkább drágítási folyamattal szemben a fogyasztókörzönység érdekében kezdett és sikerrel folytat. És az áraknak ez a letörése nem a hatalom erejével kieroszakolt vívmány, hanem a tényleges helyzetnek megfelelő egészséges szabályozás. Mert Románia és különösen a Bánság, gazdag és mindent nyújt, ami a lakosság szükségleteinek fedezésére szükséges. És ebből, hogy a kínálnak és keresletnek megfelelő áralakulás szabja meg az egyes közszükségleti cikkek forgalmi értékét, mutatkozik minden hátránya a túlzott, egyesek nyereszkeségi vágyára alapított kivételnek. Most, hogy az ekszportban bizonyos stagnáció állott be, érvényesült a kereslet és kínálat ósi gazdasági törvénye. Az árak lejjebb szálltak és hogy a temesvári városi tanács azonnal alkalmazkodott az új helyzet-hez, ezért elismerés illeti.

Az ígéret szép szó

ez a régi mondás jut eszünkbe, amikor olvassuk, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter a magánoktatási javaslaton olyan enyhítő módosításokat helyezett kilátásba, amelyek a kisebbségek jogait részben el fogják ismerni. A romániai kisebbségi nemzetek nyelvi és kulturális követeléseit örök időkre elnyomni nem lehet, de örök ígérettel sem lehet ezt az ügyet, amely az ország lelki konszolidálásának egyik sarkalatos feltétele, elődázni. A miniszter — ha belátta a magyar kisebbségek iskolai ügyi kivánságainak jogos voltát — akkor állásból folyó kötelességtudással komolyan és igazán akarnia is kell azt, hogy olyan törvényt teremtsen, amely a Romániában élő kisebbségeket egyenrangú állampolgároknak tekinti. Minden be nem tartott ígéret egy darabkát lemorzsol abból a bizalomból, amelyre a kormány minden egyes tagjának szüksége van ahhoz, hogy az ország ügyeit a közjó és az összletkosság megalégedésére intézze. Ezért ismétljük, hogy az ígéret szép szó, de csak ha betartják, úgy jó.

Bizalmat szavaztak a kormánynak Németországban. A locarnói egyezmény elfogadását a birodalmi gyűlés által heves harcok előzték meg és a nacionalisták mindenképpen igyekeztek megakadályozni a ratifikálást. Utolsó eszközként bizalmatlansági indítványt nyújtottak be a kormány ellen, amelyet a birodalmi gyűlés óriási többséggel elvetett. Nem lehetett kétséges az indítvány sorsa, mert a kételkedés egyenlő lett volna a német nép józanságába vetett hit megtagadásával. A német nép ezt a hitet megerősítette az emberiségben és megszilárdította alapját a világbékének.

A főpolgármester harca a hatósági árak leszorítására

Temesvár, november 30.

Az indokolatlan drágaság ellen folytatott küzdelmünk jogos voltát immár a városi hatóság is megerősítette akkor, amikor a december havi maximális árakat az érdekeltek minden ellenargumentálása dacára leszállította. Georgevici Lucian dr. főpolgármester a városi tanács szombati ülésében arra a határozott álláspontra helyezkedett, hogy a közönséget feltétlenül meg kell védeni a közszükségleti cikkek árainak önkényeszerű emelkedésétől, különösen akkor, amikor a piaci árak az olcsóbbodás jegyében állanak. A főpolgármester indítványára a városi tanács revízió alá vette az ármegállapító bizottság javaslatát és több fontos közlemezési cikk árát leszállította. És ha a lei az utóbbi időben nem esett volna, az árakat talán még olcsóbban lehetett volna megállapítani.

A december havi lisztárak a következők: ab malom fehérliszt kilója 16 lei helyett 15.50, kenyérliszt 12.50 lei és feketeliszt 9 lei helyett 8.50. Ennek arányában olcsóbbak lettek a kicsinyben való eladási árak is és pedig: fehérliszt 17.50 helyett 17 lei, feketeliszt 10 lei helyett 9.50 lei különként. A kenyér ára ez lesz: fehér kenyér 15 lei helyett 14.50, középbarna 12.50 lei és barnakenyér 9 lei helyett 8.50 lei. A zsemlye és hasonló sütemény ára 1.50 lei helyett 1 lei lesz darabonként.

Az ármegállapító bizottság javasolta a tanácsnak, hogy a marhahus

árát szállítsa le a sütésre való husnál 36 leiről 34 leire, a többi marhahus-félénél pedig 34 leiről 32 leire. Ezzel szemben a tanács a 36 leies hus árát 32 leire, a 34 leies hus árát pedig 30 leire szállította le különként. A növénydekmarha ára megmarad 20 és 18 leinek. A borjuhushusnál, amelynek ára 46 lei volt, a bizottság azt a javaslatot tette, hogy a borjucomb árát 48 leiben, a többi részt pedig 44 leiben szabják meg. A tanács változatlanul megmaradt a 46 leies ár mellett. A sertéshus ára 48 lei volt. Az új megállapítás szerint a rövid karaj ára 46 lei lesz, comb 44, a többi rész 42 lei. A zsir ára megmarad 64 leinek. A bivalyhus 24 leiről 22 leire és 22 leiről 20 leire szállították le. A birka ára 24 leiről 22 leire redukálódott.

A tej piaci ára literenként 5 lei volt és most 6 lei lesz, nyers tej, házhoz szállítva 6.50 lei, paszterizált tej üvegben, házhoz szállítva, literenként 9 lei.

A halnemű áránál a tanács a bukaresti árakra való tekintettel szintén módosítást eszközölt. A kecsge, tok és hasonló finomabb minőségű halaknál az ár különként 35—80 lei között váltakozik.

A vendéglői húsételek árát általában egy leivel leszállították, mivel a hus maga is olcsóbb lett.

A többi maximális ár, bérkocsikra, szállodákra, fürdőkre stb. vonatkozólag, december hónapban nem változik.

A zombolyai garázda rendőrtisztek panaszkodnak a letartóztatás miatt

Temesvár, november 30.

A garázda zombolyai rendőrtisztek Ivascu Konstantin, Anghelescu György, Constantinescu János és Mihailescu Athanasz védőjük Anuica Aurel dr. utján felfolyamodást jelentettek be a vizsgálóbírónak, vizsgálati fogságot elrendelő végzése ellen. A felfolyamodást szombaton tárgyalta, az ókirályságbeli büntetőperrendtartás idevonatkozó és a csatolt területekre is kiterjesztett szaka-

szai értelmében Hermann János dr. törvényszéki bíró tanácsa. A vádat Mateiu ügyész képviselte. A büntetőtörvényszék jóváhagyta a vizsgálati fogságot elrendelő végzést. A vádlottak ez ellen a határozat ellen a királyi tábla mellett működő vádtanácsához éltek panasszal, amely a jövő héten tárgyalja az ügyet. Safirescu vizsgálóbíró ettől eltekintve folytatja a tanúk kihallgatását. A tábla döntését nagy érdeklődés előzi meg.

Tőzsdei árfolyamok

Temesvári magánforgalom november 30-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 219, angol font 1064, francia frank 8.55, svájci frank 42.40, líra. 8.90, sokol 6.52, dinár 3.90, magyar korona 3.24, osztrák silling 31.—.

„GAMBRINUS” étterem, söröző és bodega
Hunyadi-ut 6 (volt Délvidékivel szemben)
megnyílik szombaton, e hó 28-án
Elsőrendű ételek és italok, abonensek jutányosan felvétetnek 351

Román-cseh gazdasági kamara lesz Temesvárott

Temesvár, november 30.

Ganz Leó a Temesvárra kinevezett új csehszlovák konzul tegnap érkezett vissza Kolozsvárról, ahol átvette a konzulátus működésére vonatkozó összes instrukciókat. Az új csehszlovák konzulátus december elsején kezd meg a működését. A konzulátus ügykörére vonatkozólag érdeklődtünk az új csehszlovák konzulnál, aki a következőket jelentette ki a Déli Hirlap számára:

— Küldetésem teljesen gazdaságpolitikai jelentőségű, nem kell külön hangoztatnom, hogy Temesvárnak és magának az egész Bánságnak oly mély gyökerű gazdasági kapcsolatai vannak hazámmal, hogy azoknak egységes rendszerbe való sűrítése feltétlenül szükséges. Ennek kapcsán talán sikerül felállítanunk egy cseh-román gazdasági kamarát Temesvár székhellyel és mindazokat az előnyöket kölcsönösen kiaknázni, amelyek a két ország közötti gazdasági érdekkapcsolatot csak kimélyíthetik. Vizumadásra nem vagyok feljogosítva, ez azonban felesleges is, hiszen kormányom éppen mostanában folytat tárgyalásokat az utódállamokkal a kölcsönös vizumkényszer megszüntetésére.

Szentkláray emléke

az Arany János Társaságban

Temesvár, november 30.

Az Arany János Társaság szombaton este ülést tartott, amely kegyelettel emlékezett meg Szentkláray Jenőről, a társaság elhunyt alapító elnökéről. A társaság egy, a jövő esztendő elején tartandó felolvasó ülésén emlékezik meg az elhunytól s munkásságának méltatására felkéri Karácsonyi János dr. pnszököt. Egy másik felolvasó ülésen a társaság Sztura Szilárd dr. ügyvezető elnökről fog megemlékezni. Ugyancsak megemlékezik a jubiláló s bánsági származású Herczeg Ferencről, továbbá Temesvár nagy szülötéről, Pesthy Frigyes történetirőről, akiről Kristóf György kolozsvári egyetemi tanár tartja a társaság felkérésére a felolvasást.

Azután elhatározta az ülés, hogy a társaság az idei szezon első felolvasó ülését december 13-án, délelőtt tartja meg a színházban. Felolvasnak Szombati-Szabó István költeményeket, Ozorai Lajos dr. Gyulai Párol és Krausz Albert a művészet irányairól. Azonkívül lesz zenezám és ének is.

UIJABB ÓRIÁSI VIHAR a FEKETE-TENGEREN. Konstancából jelentik, hogy a Fekete-tengeren vasárnap óriási vihar dühöngött, a hajóforgalom teljesen szünetel.

Antik vitrin

berakott szekretár, íróasztalok, asztalkák, Biedermayer, Empir garnitúrák olcsón részletre is

Sternbergnél.

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Dezső Gyár és fiók Timisoara Lagoj.

Amásodik járásbiróság felállításának problémája Temesvárott

Temesvár, november 30.

A bíróságokról szóló és január elsejével életbelépő új szervezeti törvény szerint Temesvár két járásbiróságot kap. Hogy a második járásbiróság felállítását miképp gondolja keresztülvinni az igazságügyi kormány, az még a mai napig is bizonytalan. Felvilágosításért fordultunk a járásbirósági elnöki osztályához, ahol azt a választ kaptuk, hogy egészen a mai napig nem kaptak semmiféle intézkedést az igazságügyminiszteriumtól. A temesvári ügyvédi kar mozgalmat indított azért, hogy a felállítandó második járásbiróság, amely valószínűleg a vidéki járásbiróság nevet kapja, szintén a kormányzati épületben nyerjen elhelyezést.

Tizenyolc lepedő

segítségével szöktek meg a fegyházból

Nyitra, november 29.

Az illavai fegyházból megszökött Sákó László, Boros Gyula és Zihán Miklós, a fegyház legveszedelmesebb négy fegyence. A fegyencek ruhamosással voltak elfoglalva a padlason, itt kinyomták a deszkamenyezetet, az épület cseréptégláin megfelelő rést nyitottak maguknak és tizenyolc összekötött lepedő segítségével lekuszták az udvarra. Bizonyos, hogy büntársuk lehetett, aki az udvaron polgári ruhával várta őket és a szökésüket elősegítette. A négy szökevény közül az egyik tizenkétévi, a másik tizenegyévi, a harmadik nyolcévi és a negyedik ugyancsak nyolcévi fegyházra voltak ítélve. A hatóságok messzemenő intézkedéseket léptettek életbe a szökött fegyencek kézrekerítésére.

Hamis bérlistákkal

négy milliót sikkasztottak

Arad, november 30.

Kilenc hónapig tartó vizsgálati fogság után ma került az aradi törvényszék elé egy kis csapat vasutas, akiket azzal vádolnak, hogy hamis bérlistákkal több éven keresztül négy millió lelt meghaladó összeget vettek föl. A lelt meghaladó összeget vették föl. A vádirat szerint a manipuláció Temesvárról indult ki s az idők során hozzákapcsolódtak mindazok a vasuti állomások, amelyekben fűtőház van. A fűtőházak különféle osztályaiban nemcsak állandó munkások dolgoznak, hanem szükség szerint kisebb-nagyobb számban napszamosokat is foglalkoztatnak, akik igen sűrűn változnak. Már most egy csomó vasuti tisztviselő, akik ezeknek a munkásoknak a bérlistáját szerkesztette meg, azt a trükköt eszelte ki, hogy olyan bérlistákat készített, melyekben olyan munkások nevei szerepeltek, akik tulajdonképpen nem dolgoztak. A részükre elszámolt bért az illető tisztviselők vették föl és azon megosztokodtak.

Az egyik aradi vendéglőben a szolgálatot teljesítő detektív megfigyelt egy vasutast, aki feltűnően szórta a pénzt. Ezen a nyomon elindulva kiderítette az egész ügyet s egy csomó vasutas vizsgálati fogságba került.

A tárgyalást Camarasescu törvényszéki tanácselnök vezeti. A vádlottak padján Juhász Lajos pénztárnok, Denhof József felügyelő, Constantinovici Milán, Szentiványi Elemér, Bihoi Péter, Jovan Miklós, Antila Demeter, Minovszky István, Csundler József, Tarján Béla és Nyáry István számtisztek ülnek.

Értesítés!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy a volt Toplovicsán-féle vendéglőt átvettem és újonnan alakítottam. Szolid árak. Kíváló italok. Figyelmes kiszolgálás. Gyárvaros. Ujter 18. Tisztelettel GETTMANN RUDOLF vendéglős. 354

Amig Szlovenszkóban egy cseh van

állami szolgálatban, nem engedik elmozdítani a tót tisztviselőket

Rózsahegy, november 29.

Rózsahegy tót származású postafőnökét a csehszlovák postaminiszter minden indok nélkül nyugdíjba helyezte. Ez a váratlan intézkedés nagy elégedetlenséget keltett a rózsahegy lakosság körében. Hlinka András, az ismert szlovák népvészér kijelentette, hogyha a postafőnököt eltávolítják Rózsahegyről, utóda nem lépheti át a posta küszöbét, mert a szlovákok azt

meg fogják szállni és nem engednek oda senkit sem be. Lábay képviselő táviratilag közölte Franke postaügyi miniszterrel, hogy amig Szlovenszkóban csak egy cseh is állami állást foglal el, nem engedik meg, hogy egyetlen szlovák tisztviselőt elmozdítsanak. A kormány Rózsahegyre nagyszámú katonaságot és csendőrséget vezényelt.

A párisi kékingesek

— Megalakult a francia fascista-párt —

Páris, november 27.

A Daudet-per legizgalmasabb napjaiban eléggé halk zajjal — ha tán így lehet jellemezni egy harci szervezet csendes nekikészülődését — megalakult a francia fascista párt. A lapok múlt heti számai rövid tudósítást közöltek arról, hogy a Salle Wagramban kb. 6000 főnyi, többnyire fiatalok, közönség kimondta a francia fasciák létesítését, mint súlyos nemzeti érdeket. Az alapítók között George Valoisval az élén jónévi kipurított szélső jobboldali politikusok szerepelnek; olyan nevek, amelyek a hívek számára elviselhetővé teszik az alapítók egyikének néhai anarchista szereplését. Ez tényleg nem lényeges. Hiszen Mussolini is az Avanti szerkesztőségéből indult míg a Palazzo Chigibe jutott. A francia fascizmus mely, mint minden francia mozgalom, kell hogy valami eredetit is adjon, egyelőre a néhai kollektív-individualista-anarchista fascista vezér típusát szállítja. Páris pedig tudomásul veszi.

Kivételesen azonban az a tudomásulvétel nem minden visszhang nélküli. A francia fascistaprogram sokkal súlyosabb ígéreket semhogy a francia demokrácia szó nélkül vegye tudomásul. A polgári baloldal lapjai most sorra felhívják a kormány figyelmét arra, amit néhány igen finom szimatu jobboldali politikus személyes előtörésének lehet nevezni ideiglenesen, ami azonban súlyosabb kimenelelű politikázás is lehet. A párisi fasciák ugyanis hivatalos megalakulásuk napján már egy új napilap

anyagilag nagyszerűen megszervezett apparátusával is szerveznek. A „Nouveau siècle“ (Új század) akármilyen friss alapítás vagy erőteljes és, sajtó lévén, hatalmat azok kezében, kik tulságosan radikális módon akarnak minden hatalmat. A baloldal nem is legradikálisabb vidékéről egyre érkeznek felhívások a kormányhoz, hogy a francia fasciák megszervezését még csirájában tegye lehetetlenné. Ezt törvényekre való hivatkozással megteheti a kormány — állítják az előrelátó antifascisták, — mert a francia fascisták szervezete esküt vett ki tagjaitól, katonai jellegű alakulatokba nyíltan toboroz, komplotot tervez az állam ellen a programjában nyíltan bevallja, hogy diktatúrára törekszik a parlament eltörlésével és a fennálló állami berendezkedések félretolásával. A baloldal aggodó demokratái kétségbevonják hogy szükség volna francia fasciákra és úgy vélik, hogy itt egy nagyon veszedelmes rendbontó alakulásról van szó, amelyet nem tűrhet meg a francia köztársaság.

A kormány egyelőre még nem nyilatkozott, de erre valószínűleg sor kerül a parlament a heti ülései egyikén, mert interpellációra készül két baloldali képviselő. A francia fascisták ettől függetlenül lázasan szervezkednek és szervezkedésük eredményeképpen egyre gyakoribb jelenség a kék inges „fascista“, ki mindenestre barátságosabb jelenség, irigyelt fekete inges szomszédjánál. Párisban nem szeretik a mogorvákat még a fascista kiadásban sem. (t.)

Brazíliai magyarok Temesvárott

A pokolból megmenekült szomorú karaván

Temesvár, november 30.

Három kis fiúcska ácsorog a józsefvárosi pályaudvar harmadik osztályú várótermének ajtájában. Csupa rongy szegényeknek a ruhája. Kezük kék a hidegtől, de a kerek nagy szemük kíváncsian néz körül. Négy esztendő lehet a legkisebbik, úgy hét körül a legnagyobb. És beszélgetnek. De hallga! Micsoda nyelven szólnak egymáshoz? Szokatlan idióma ez a temesvári állomáson. A három apró ember ugyanis spanyolul beszélget.

Kiderül azonban hamarosan, hogy a három kicsi spanyol grand tud ám magyarul is. A váróterem belsejéből kikiált egy rekedtes férfihang:

— Pisti, el ne bolyongjatok valamerre!

— Csak itt állunk, — kiált vissza a három gyermek közül a legnagyobb.

Csakhamar bent vagyok a rekedt férfinél a váróteremben. Batyuk és

zsákok között ül

az egyik fapadon.

— Micsoda gyerekei vannak magá-

nak, hogy spanyolul beszélnek egymás között?

— Magyar fiúk azok, kérem. De nem az én gyerekeim. Árva mindhárom s viszem őket haza.

Kérdés kérdésre következik és a rekedt férfi, napsütötte arcú, bajszos, bágyadt nézésű szomorú ember, csakhamar belekezd kálváriájának elmondásába.

— Csomaköz községből való vagyok Nagykároly mellett. Otthon kisgazda voltam, megvolt a mindennapi kenyerem. De jött a faluba egy nagyváradi ügynök, valami Ungar nevű és telebeszélte az emberek fejét azzal, hogy milyen jó dolog van Braziliában. Azt mondta, hogy itt Romániában a magyarnak már

nem élet az élet

és jobb lesz kivándorolni Braziliába, ahová a kormány ingyen viszi ki az embert családostul és aztán ad nagy darab földet és házat is hozzá. Hallgattak rá sokan és hallgattam rá én is. Eladtam mindenemet olcsón és a

feleségemmel együtt csakhamar utrakeltünk, mert az ügynök sietve szerelte meg nekünk az utlevelet. Mikor aztán kiérkeztünk Braziliába, akkor láttuk, hogy becsaptak minket. Dehogy kaptunk földet. Azt csak későbbre ígérték, de azt is olyan messze

bent az erdőben,

melyet nekünk kellett volna megművelhetné tenni, a fákat, a gyökereket és bokrokat kiirtani róla. Előbb azt mondták, hogy menjünk fazendára dolgozni.

— A fazenda az a kávéültetvény, de alapjában véve pokol. Ott az ember csak rabszolga. Reggeltől éjszakáig dolgozik. Kosztot a gazda ad és szállást is, de nem ingyen, hanem levonja a keresetből. Soha pénzt nem kap az ember a kezébe, mindig azt mondják neki, hogy majd egyszer adják ki. Ha pedig valaki kijelenti, hogy el akar menni és követeli a leszámolást, akkor kiderül, hogy még ő tartozik a gazdának, aki azt mondja gúnyosan, hogy el lehet menni, de előbb ki kell fizetni a tartozást. Tovább kell tehát húzni az igát a kegyetlen néger felügyelő zsarnokoskodása alatt.

— De nemcsak a nehéz munka nyomja az embert, hanem a nekünk szokatlan levegő is. A kivándorlóknak tele vannak betegséggel, nyavalyával és száz közül ötvenen már az első évben

biztosan ott vesznek.

Egy év után hazaküldtem a feleségemet. Szerencsére volt még némi pénzünk az itthon eladott vagyonunk árából. Azóta minden gondolatom az volt, hogy magam is hazakerüljek. Megvontam magamtól az ételt, legtöbbször csak gyümölcsből, erdei bogycsóból táplálkoztam. Így aztán akárhogy is meg akart rövidíteni a fazendát, mégis csak összegyűlt egy év alatt némi pénzem. Azt magamhoz vettem és elindultam. Magamhoz vettem ezt a három árvát. A szülőik velem együtt vándoroltak ki Csomaközről, de

ott pusztultak

a veszett brazíliai klíma alatt. Buenos Airesben román hajót találtam, amelynek kapitánya olyan jó volt, hogy a három árvát ingyen szállította haza.

Grand István és a három árva pár nap előtt érkezett meg Konstantinába. Onnan Bukaresten keresztül Temesvárra érkeztek s innen folytatják utjukat Nagyváradra, Nagykárolyba és végre Csomaközre, haza. Grand Istvánt már várja a felesége, a három árvát pedig nagyszülőik fogják szerető keblükre ölelni.

Kedélyes fogház

Szabadka, november 29.

Kedélyes módon szökött meg a szabadkai ügyészségi fogházból Zódi János háromévre elítélt asztalosmester. Ügyészségi engedéllyel egy fogházór kíséretében a városba ment különböző bevásárlásokat eszközölni, de már dél is elmúlt és még mindig nem tértek vissza. A fogházőrmester gyanút fogott és detektívet menesztett Zódiék Kisbajmokon lévő lakására. A detektívek tényleg ott találták Zódit a fogházór kíséretében, amint a legnagyobb lelki nyugalommal borozgattak. A detektívek vissza akarták vinni a fogházba Zódit, ez ellen a fegyőr tiltakozott:

— Zódit az én őrizetemre bízták, tehát én viszem be, egyelőre még sok elintézni valónk van, menjenek az urak nyugodtan vissza, majd beviszem én.

A detektívek jelentették az esetet a soros ügyésznek, aki most már elővezetési paranccsal látta el a rendőrség embereit, de mire azok visszamentek Kisbajmokra Zódiék és a fegyőrnek csak hült helyét találták. Rab és fogházőr együtt szöktek meg.

Képekretézés gyári áron

Reklám képekret szaküzlet

Belváros, Löffler-palota. Kisposta. Telefon: 16-86. 311

Évőeszköz

valódi és alpakka

ezüst

nagy választékban

Drachsler és résznel

Str. V. Alexandri 3 (Hunyadi-u.)

Gróf Karácsonyi féle

élő ponty

kapható állandóan

Luttwák és Eckstein

halkereskedésében

208 Gyárvaros, Galamb-u. 23

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plata Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ok., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Sir a kislány

rendőrség folyosóján. Tizennégy-
zenöt éves süléd lány. Csinos ar-
ca, takaros, tiszta. Könyei záporoként
eregnek. A zokogás rázza egész
stét.

— Mi baja van? — kérdi részvétellel
gy érdeklődő.

— Kérem, — mondja szakadozottan,
— úgynevezett jobb családból való
lány vagyok. Az apám főmozdonyve-
zető volt és polgárba járatott. De
hirtelen meghalt és anyám több gyer-
mekekkel maradt vissza. A nyugdíj na-
gyon kevés. Elhatároztuk, hogy szoba-
lányunk szegődöm. Ki is váltottam a
cselédkönyvet. Kaptam is helyet és
most jelentkezni jöttem a rendőrség-
re. A földszinten azt mondták, hogy
az emeletre kell mennem orvosi vizit-
re, hogy egészséges vagyok-e? Fel-
öttem, benyitottam itt a mondott szo-
dába és rettenetes dolgot láttam. Sok
cseléd lány volt a szobában és a köz-
épen állott az orvos, aki vizsgálta őket.
De ez nem olyan vizsgálat volt,
milyet én gondoltam. Jaj, nem lehet
ezt kimondani. Hogy nem szégyenlik
magukat azok a lányok! És még ne-
vetnek hozzá és miket beszélnek! Az
egyik lány rám nézett és azt mondta,
hogy engem is meg fognak nézni...
És röhögve mondtott egy csunya-csunya
szót. Erre kiszaladtam. És nem me-
nem magamat megvizsgáltatni. De ha
nem vizsgáltatom meg magamat, nem
éphetek szolgálatba. Az anyám pedig
nyomorog többi kis testvéreimmel és
szüksége van a keresetemre.

Ennyi az egész. Kell ehhez még
magyarázat? Szükséges rámutatni,
hogy milyen tarthatatlan a cseléd-
orvosi vizsgálatának mai módja?
Miért vizsgálják a cselédkelet tömege-
sen és miért nem egyenként? És ha
már a jobb érzésű lányokat is meg
kell vizsgálni, nem végezhetné el ezt
egy orvos a férjorvos helyett?

— Cosma volt miniszter elutazása.
Cosma Aurél dr. volt miniszter,
Temesvár képviselője, ma este Bu-
karestbe utazik, ahol mintegy két
hétig marad.

— Ügyvédek érdeklődése saját
ügyük iránt. A temesvári ügyvédi
kamara a tegnapi hirdett rendki-
vüli közgyűlést a tagok elégtelen
száma megjelenése miatt december
hatodikára halasztotta, amikor az
aradi, lugosi és dévai ügyvédi kama-
rák is elküldik képviselőiket, hogy
egységesen tiltakozzanak a délutáni
 tárgyalások bevezetése ellen, vala-
mint kérelmezzék az új táblai tanács
sürgős felállítását.

— Harangszentelés Girodán. A
girodai katolikus hívek imaházuk
észére új harangot csináltattak, mely-
nek tegnapi volt a felszentelése. Az
egyházi ceremóniát Rech K. Géza a
gyárvárosi plébános vezette.

Katit keresték és miután megtalálták örömben felöntöttek a garatra

Temesvár, november 30.

A férfi cingár, középtermetű, gyér
hajszu. Testén piszkos kék jankli,
gyűrött fekete nadrág, a lábán kato-
nai bakancs. Két kezével a melle fölött
kopott drapp kalappal malmoz. Az
asszony alacsony, de ráncos arca nem
árulná el a korát, gyereknek lehetne
tartani. Rózsaszínű fehér csikos bar-
chentruha van rajta. Nem rája szab-
ták, slafroknak használhatta valamely
nagysága, mielőtt ennek a szegény
asszonynak adta. Felső testén ujjatlan,
kötött fehér lélekmelegítő, be-
gombolatlan. Fején szürke kendő,
melyet folyton igazgat hol jobbra, hol
balra. A két ember Sütő György ara-
di napszámos és felesége.

És most itt állnak a temesvári
rendőrség egy tisztviselője előtt, aki
kihallgatja őket. Szegről-végről a házi-
gazdájuk most ez a rendőrtiszt, mert
a Sütő-pár az éjjelt a rendőrségi fog-
dában töltötte.

— A lányunk, a Kati, — beszéli az
ember, — már három éve eljött Arad-
ról. Azóta se irt, merthogy nem is tud
írni. A multkor azt hallottuk, hogy
Temesvárot szolgál. Mondok a fele-
ségemnek, hogy elmegyünk Temesvár-
ra és megkeressük a Katit. Csütörtök-
kőn meg is érkezünk és azóta folyton
kerestük a lányunkat. Nehezen ment,
de aztán tegnapi reggel egy aradi cse-
léd lánytól megtudtuk, hogy a Kati
egyik cukrászdában szolgál. Elmen-
tünk oda és a Kati nagyon megörült,
de mink is. Megtraktált minket éte-

— Madas István halála. Nagyvá-
radról jelentik: Madas István, az
erdélyi magyar színészek egyik leg-
kiválóbbika, aki különösen paraszti
szerepek alakításában volt nagy,
negyvenhét éves korában meghalt.
Özvegye és fia siratja. Az erdélyi
magyar színészet halottját a nagy-
váradi színház igazgatósága temet-
tette el nagy részvét mellett.

* „Lángbetűkkel vagy az égre
felírva, hogy a FARMODONT fog-
krémnél nem volt még jobb soha!”

— Magyar miniszterek Genfben.
Budapestről jelentik: Bethlen
István gróf magyar miniszterelnök
tegnapi reggel Bánkutra utazott,
ahol József főherceg vendége.
Kedden délelőtt a bécsi gyorsral
Kleberberg Kuno gróf kultusz-
miniszter kíséretében Genfbe utaz-
zik. Bud János pénzügyminiszter
és Szoboky Alajos államtitkár
már szombaton este elutaztak, hogy
résztvegyenek az előkészítő tanács-
kozásokban.

* A Lloyd Taverna mai műsora világ-
városi.

lekkel és finom tésztákkal, aztán pedig
adott pénzt is, hogy azon utazzunk
haza. Megesóoltuk és megigértük,
hogy karácsonykor megint eljövünk
hozzá.

A többi aztán egyik józsefvárosi
rendőr jelentéséből derül ki. Sütő
György és felesége, minthogy a vonat
indulásáig még elég idejük volt, be-
tértek az egyik kiskorcsmába, ahol
boroztak. Aztán elmentek a vasutra,
ahol beszálltak az egyik vonatba.
Csak Perjámoson tudták meg, hogy
eltévesztették a vonatot. Szerencsére
onnan mindjárt visszafordulhattak Te-
mesvárra. A pályaudvar közelében
újra bementek egy korcsmába, ahol
mindketten alaposan felöntöttek a
garatra. És akkor a férfi szemrehá-
nyást tett az asszonynak, hogy ő volt
az oka a vonatserének. Az asszony
visszafelelt. Lármaztak, kiabáltak.
Erre kitétek őket a korcsmából. Az
utcán nem békéltek meg. Most mind-
egyik a másikat okolta, hogy a jó
meleg korcsmából ki kellett jönni.
Összeverekedtek. Az emberek csudá-
jukra futottak. Jött a rendőr és bekí-
sérte őket.

Közbotrány okozásáért a rendőrtiszt
egy napi fogdára ítéli a házaspárt.
Ülni fognak holnap reggelig, aztán el-
mehetnek. Most már nem haragszanak
egymásra s csendesesen mennek ki
rendőrfedezzel az irodából.

— Karácsonykor majd jobban vi-
gyázunk az aradi vonatra, — szól el-
menőben az asszony.

— Ötven vádlott a pécsi törvény-
szék előtt. Pécsből jelentik, hogy
most kezdődött meg a törvényszék
előtt a baranyai köztársaság kikiál-
tása bünpörének a tárgyalása. A
főbűnösök idejében elmenekültek és
legnagyobb részük Jugoszláviában
tartózkodik. Az ötven vádlott kö-
zül csak M agyarevics Ferenc
dr. pécsi ügyvéd van letartóztatás-
ban. Valamennyi vádlott, akik ellen
felségsértés, lázadás, hűtlenség és
az állam megbecsülése elleni vétség
miatt indult meg az eljárás, tagadja
bűnösségét. A bíróság ma a tanúk
kihallgatását kezdte meg.

* A Timisiana a utalásokat az
összes országokba legpontosabban és
egmegbízhatóbban eszközöl.

— Halálozás. Schmidt Ferenc,
közismert temesvári házúgynök, szom-
baton éjjel rövid szenvedés után
meghalt. József emberbarát volt, aki
minden jótékonyági akcióból kivette
részét. Vasárnap délután temették
nagy részvét mellett.

* Megkezdődött a nagy karácsonyi
vásár a Bánát legnagyobb divatruházában a
Whitehouseban ezélett Délvidéki.

MOZI

Belvárosi mozi: november 30. és december 1.

Gyárvárosi mozi: december 2. és 3.

Mehalai mozi: december 4. és 5.

A timisoarai közönség általános közkívánata! Nagy siker!
Az amerikai moziművészet remeke!

A notredami harangozó

Monumentális mozimű, Viktor Hugo híres
regénye után. Főszerepben

John Chaney

nagy művész Ouasimodo
harangozó szerepében.

12 felvonás egy részben. Rendes helyárak.

— JÓ NAPOT KIVANOK kedves
olvasó, aki talán nem is tudod, hogy
milyen jó napod lehetne ma kisebbségi
sorsodban, ha történetesen azok
a határozatok, melyeket Erdély és
a Bánság románságának gyulafe-
hérvári nemzetgyűlése hét év előtt
hozott, mind megvalósultak volna.
Hét év nagy idő és ha esztendő-
ként csak egy-egy ígéretet váltottak
volna be a különböző kormányok,
akkor azt hiszem, nem volna bol-
dogabb kisebbségi halandó, mint te,
kedves olvasó, meg mi is, ti is és
mindenki. De attól félek, addig még
nagyon sokszor kívánok neked jó
napot és ha lesz is jó napod, az nem
azért lesz, mert a hét év előtti
gyulafehérvári fogadalom realizá-
lódott.

— K. Hevesi Mari meghalt. Bu-
danestről jelentik: A magyar szín-
észtetnek gyásza van. K. Hevesi
Mari a Nemzeti Színház régi gár-
dájának egyik legtehetségesebb tag-
ja — tegnap este meghalt.

* A Pátria-kabaré műsora naponként
nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes
szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc-
és magánzámok szórakoztatják a közönséget.
Előadás után bar-tabarln.

A hirtelen megindult havazás
miatt csak Temesvárot és Aradon
voltak futballmérkőzések. Temesvárot
a Spárta 4:1 (2:0) arányban győzött
a Banatul fölött, a Freidorf pedig
6:0 (2:0) arányú vereséget szenvedett
a Pátriától. Aradon a Gloria
5:3 (2:2) arányú győzelmet aratott
az Olympia fölött.

* Világvárosi útjait lepi meg a vásárlót
Fa Mihály hentesmester Telekház-téri és a
Mária melletti üzletében. A különböző első-
minőségű husokon kívül nagyszerű levesbe
való zöldséget, főzeléket és tölteléknek való
káposztát s a sülttőz savanyu uborkát és tor-
mát is lehet kapni.

— Olasz hősök emlékezete. A te-
mesvári olasz kolónia vasárnap dél-
előtt C o d e c a konzul vezetésével a
katonai temetőbe vonult, ahol koszo-
rut helyeztek el a Temesvárot
nyugvó olasz katonák sírjára. Az
ünnepségre a temesvári román fas-
cista párt tagjai is kivonultak.

— Olyan részeg volt, hogy elaludt
az utcán. Az elmúlt éjjel a mentők
egy csavargó kinezésű embert szál-
lítottak a kórházba, akit félig meg-
fagyva szedtek össze az utcán. Ki-
derült, hogy holtrészeg. Személy-
azonosságát még nem állapították
meg, mert mámorát alussza.

— Villamoskisklák félnapig tartó
forgalmi zavarral. Szombaton egy
villamoskocsi a báziai vasuti vá-
gány keresztezése előtt kisiklott. En-
nek következtében az egész város-
ban félnapig tartó forgalmi zavar
állott be. A kisiklott kocsi keresztül-
dőlt a pályán, a többi kocsi pedig
össze-vissza járt, hol az egyik, hol
a másik oldalon és mindig csak rö-
vid szakaszon. Aki egyik városrészből
a másikba akart utazni, annak
háromszor-négyszer is át kellett
szállni. Négy óráig tartott, amíg a
kisiklott kocsit visszaemelték a sí-
nekre és a pályát rendbehozták.

* Marschall Jakab és Fia fest és tisztít
ruhákat, selymet, gyapjút, szöveteket, külön
osztály: prémfestőde. Timisoara, IV. Str. Gen.
Foch 19. Telefon: 11-66.

— Lábtörés futballozás közben. A
tegnapi délutáni Pátria-Freidorf
meccsen az utóbbi egyet egyik játé-
kosa, Dittlich oly szerencsétle-
nül ütközött össze egy másik játé-
kossal, hogy eltörte a lábát. A
kórházba szállították.

TIMISOARA
PLATA SF. GHEORGHE

Kérje mindenütt a világhírű

borolva
pengét.
Kapható
minden-
ütt. Ve-
zérkép-
viselet s
nagy le-
rakat: M.
Margu-
lies, Bu-
curești,
Str.
Spiridon
No. 4.

A budapesti meccsek a nagy havazás miatt mint elmaradtak.

Tizenöt évi fegyház a gyűlészi gyilkosoknak. A gyűlészi gyilkosság ügyében szombaton délelőtt hirdették ki az ítéletet, amely szerint Cadariu Jánost felmentették a gyilkosságra való felbujtás vádjától; míg Muresan Iliet és Stocian Jánost egyenként tizenötévi, Rusanda Jánost háromévi és Rusanda Constantint kétévi fegyházra ítélték. Cadariut a bíróság azonnal szabaddá helyezte.

Lovát kereste és koldult. Ralika Toma nagyköveresi parasztot egy rendőr az utcán koldulva találta s elővezette a rendőrprefekturára. Ralika elmondta, hogy lopott lovát jött Temesvárra keresni és mert elfogyott a pénze, kéregetett. Egy napi fogdára ítélték.

Olcsó házhelyek!

1-2 évi részletre, építéshez ingyen téglaaprést adunk; érdeklődni Kardos-telep intézősége, Strada Primaria (Városház-utca) 16, Belváros

Szinház

Szinházi műsor:

Hétfo: Román előadás
Kedd: Hármacsán
Szerda: Hármacsán
Csütörtök: Hármacsán
Péntek: Hármacsán

la aprított tűzifa
la porosz szén
Telefon 41 **CSASZNEK**

* Nem tudok én már csak egy jó tanácsot adni, hogyha divatosan akar öltözködni, keresse fel Ardelean uriszabóságát, Erzsébetváros, Str. Mojlilor 6.

Nagy karácsonyi occasió! Ügyeljen a címre!

Megvettem a Józsefvárosban, Bem-utca és a Skudier-tér sarkán lévő divatáruházat, ahol az összes raktáron lévő férfi és női szövetek, mindennemű vásznak, férfi és női divatárucikkek, harisnyák, keztyűk stb.

a mai naptól kezdve a legolcsóbb napi áron lesznek elárusítva.
NEUFELD

Tűzifa

nagyban és kicsinyben olcsón kapható **SCHMIDT BERNÁT** fatelepen, Belváros, kadettiskolánál. Ugyanott helyi ügynök felvételik. Telefon: 20-20. 285

Linoleum Haas Lipót Timisoara

Bul. Regele Ferdinand

Lerakatok:

CLUJ, Strada Universităţii No. 1
ORADEA-MARE, Bulev. Regele Ferdinand 5.

Mielőtt bevásárlásaiteszközli győződjön meg árunk olcsóságáról.

Linoleum:

67 cm széles mtr-ként Lei 135.—
90 " " " " 170.—
100 " " " " 200.—
115 " " " " 230.—
135 " " " " 270.—
200 " " négyzet mt. " 215.—

Valódi átöntött Inlaid Linoleum 200 cm. széles minden színben.

Viaszkosvászón asztal-terítő:

78 cm széles mtr-ként Lei 100.—
100 " " " " 125.—
115 " " " " 145.—

Bőrvászón minden színben és minőségben nagy választékban.

Szőnyegek:

Futószőnyegek, mindkét oldalon használható Lei 98.—
Velour futószőnyeg la " 515.—
Ágyelők " 125.—
Ebéldőszőnyeg 200/300 " 1600.—
Otomántakarók " 1600.—
Felöltőszerű gummiköpenyek 950 Leitől.

Tornacipők, hócipők, sárcipők, betegápolási cikkek, gyermekjátékok, sportcikkek nagyban és kicsinyben.

Mindennemű

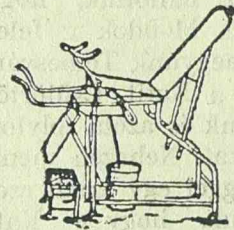
tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben

Schaar és Hámorv cégnél

Telefon 9-64.

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállításban kaphatók **GOLDSTEIN JANCU** Bucuresti, Strada Carol 44. 314

Angolrendszerű pénzszekrények

és regiszterkasszák

olcsó áron kaphatók H. WEINTRAUB, Bucuresti, Strada Bărăţiu 35. Telefon 57-15. Árjegyzék díjmentesen. 340

NAGYTAKARÍTÁST elektromos **PORSZIVÓGÉPEK** KÉL, **PARKETTASUROLÁST**, **BEERESZTÉST ES FE-NYESITÉST** elektromos **PARKEITA-GEPP** teljesít a **ROYAL VACUUM CLEANER** IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21-10 198

Ma

Reklám olcsó árak a

CITY-áruházban, Merczy-utca 2

Téli sportingek	248.—	Divat strapa zokni	22.—
Divatingek kitűnő minőségben	248.—	Gyermek patentharisnyák 26-tól	
Francia lábravalók	172.—	Fátyol harisnya	122.—
Selyem mellingek	395.—	Ing és nadrág, téli vékony minőségben, teljes garnitúra	318.—
Divat sapkák	125.—		
Divat nyakkendők	32.—		

Fehérnemük mérték szerint azonnal készülnek!

Ha BUKARESTBE megy bevásárolni, keresse fel az ujonnan megnyílt nyakkendőgyárat

FESSLER

290 Bukarest, Strada Baratiei No. 18 I. em.

Jit a legjobb alkalom a karácsonyi bevásárlások eszközlésére!

detail

Több oldalról hozzám érkezett kívánságra elhatároztam, hogy engros-harisnyaüzletemben elárusítást is létesítek engros árak mellett

Női harisnyák minden színben és minőségben. Patent gyermekharisnyák, férfizoknik, keztyűk és kötöttáru

óriási választékban

Vásárlási kényszer nélkül mindenki meggyőződhet rendkívüli olcsó árainról.

F. si R. SCHWARZ harisnyaáruház

Belváros, Grisselini-utca (Stock in Eisen) 356

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lel. Vastag betűvel 5 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lel. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Ócska gépöntést és kommerzöntést várontételekben vásárolunk, Friedrich Testvérek vasöntőde, Timisoara. 324

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara. 324

Az apróhirdetések között mindenkinek ingyen közli a Déli Hírlap a hirdetését, aki lakást keres, akinek kiadó lakása van, aki állást keres, vagy aki bárkit foglalkozáshoz tud és akar juttatni.

Elektromosan hegeszt minden géprész Friedrich Testvérek elektromos hegesztőosztálya.

Rádió engedélyt megszerzi az Orient-Radio-Rador irodája, Temesvár, I, Palánka-utca. 1. Telefon 16-90.

Takarítónőnek ajánlkozok bármely időre tisztességes nő. Cimeket a kiadóhivatal továbbítja.

Különbejárati butorozott szobát keres egyedülálló nő. Cimeket a kiadóba kérem „Szoba” jeligére.

Műszerészegédet, ki varrógép javításához ért felveszek, Schuber János műszerész, Temesvár-Gyárvaros, Fő-utca 19.

Jó házból való flu felvételik szabóinasnak, Gyárvaros, Bărăny-utca 30.

Butorozott szoba különbejárattal, kifogástalanul tiszta, a Gyárvarosban azonnal kiadó. Ajánlatokat „1500” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Csinosan butorozott utcai szoba 1200 lefért kiadó. Cím a kiadóban.

Tisztviselő a Belvárosban különbejárati butorozott szobát keres, esetleg ellátással. Cím a kiadóban. Ugyanott egy fürdőkád eladó.

Különbejárati tiszta utcai szoba kiadó december 1-re. Cím a kiadóban.

Keresek 2 szobás konyhás lakást, fizetek magas bért. Ajánlatokat „Sürgős” jeligére a kiadóba.

Göbelin himzónók állandó foglalkozást nyerhetnek. Szentgyörgy-tér 4 alatt, Fázsy Iparművészeti vállalatnál.

Két szobás butorozott, vagy üres helyiséget keresek lakás és iroda céljából. Szíves ajánlatokat „Sürgős 2” jeligére kiadóba kéreknek.

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógy-szertárában
Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33-35